

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I AGa 315/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg
-----------------	---------------------

Protokolant: Marta Sekuła

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 czerwca 2022 r. w Krakowie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w W.

przeciwko J. B. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 17 września 2020 r. sygn. akt IX GC 736/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I AGa 315/20

UZASADNIENIE

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu strona powodowa Stowarzyszenie (...) w W. domagało się:

1) zasądzenia od pozwanej J. B. (1) :

- kwoty 26.772,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi :

od kwoty 20.607,04 zł od dnia 26 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty

od kwoty 3.045,00 zł od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty

od kwoty 420,00 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty

od kwoty 1.800,00 zł od dnia 28 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty

od kwoty 900 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty

- kwoty 91 525,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od kwoty 78 900 zł od dnia 18 września 2018 r. do dnia zapłaty i od kwoty 12 625,12 zł od dnia 18 września 2018 r. do dnia zapłaty;

b) zobowiązania pozwanej do przedłożenia Stronie powodowej przez doręczenie do Dyrekcji (...) Stowarzyszenia (...) w K., ul. (...), K.) pisemnej informacji na temat ilości osób uczestniczących w koncertach, ceny biletów za uczestnictwo w koncertach, programu koncertów wraz z wykazem wykonywanych utworów (w przypadku utworów zagranicznych tytułów oryginalnych), wykaz faktur, umów oraz profitów uzyskanych z koncertów w okresie od dnia 1 października 2012 roku do dnia 30 września 2018 r. sporządzonego na odpowiednim formularzu (Wykaz utworów muzycznych i słowo muzycznych”) załączonym do umowy licencyjnej nr (...).

Strona powodowa wskazała, że strony łączyła umowa licencyjna na publiczne wykonywanie i publiczne odtwarzanie utworów w lokalu gastronomicznym (...), ul. (...) w K.. Umowa ta dotyczyła lokalu o określonej lokalizacji i parametrach oraz określonej ilości miejsc. Rozszerzenie działalności (zmiana przez pozwaną parametrów lokalu dla których zawierana była umowa) wiązało się z koniecznością zmiany umowy lub zawarcia nowej umowy licencyjnej. Takiej zmiany lub zawarcie nowej umowy nie dokonano. Powołana umowa licencyjna została wypowiedziana pismem z dnia 23 marca 2015 r., z dniem 30 czerwca 2015 r. wobec braku dostarczania wykazów utworów. Za brak realizowania tego obowiązku umownego strona powodowa naliczyła karę umowną za okres obowiązywania umowy tj od 1 sierpnia 2012r. do 28 lutego 2015r. w wysokości 3045zł i od marca 2015 do czerwca 2015r. w wysokości 420 zł. Mimo dokonania wypowiedzenia Pozwana nadal korzystała z utworów z repertuaru (...) i to w lokalu pierwotnie objętym umową licencyjną jak i w lokalu w piwnicy, który nie był nigdy objęty umową licencyjną.

Strona powodowa wskazała, że pozwana powinna zapłacić według stawek (...) dla grypy A od stycznia 2014 do czerwca 2015r. 228,67zł miesięcznie a następnie po 332, 24 zł miesięcznie do lutego 2017 co daje 10303,52zł . Dwukrotność to kwota 20.607,04zł Ponadto wobec wykorzystywania przez pozwaną utworów zagranicznych twórców, chronionych przez (...) w okresie od września 2015r. do grudnia 2016r. podczas 9 koncertów w lokalu na parterze oraz w lokalu w piwnicy strona powodowa naliczyła łącznie 1350 zł (150 zł za koncert) co oznacza, że za bezumowne korzystanie z utworów – organizacja koncertów w lokalu dwukrotność wynagrodzenia to kwota 2.700zł. Pomimo wytoczenia przedmiotowego powództwa w zakresie bezprawnego korzystania z utworów z repertuaru (...), w obu lokalach dochodziło nadal do publicznego wykonywania utworów muzycznych i słowno-muzycznych objętych ochroną prawno-autorską (...), jak i nadal odtwarzane były utwory objęte ochroną prawno-autorską (...). Pozwana świadomie korzystała z utworów z repertuaru (...) zarówno w ramach lokalu w piwnicy jak i na parterze.

Łącznie w lokalu (...)w okresie od 28 marca 2017 r. do 14 września 2018r. odbyły się 263 koncerty zorganizowane przez Pozwaną. Celem ochrony praw artystów pozwana dochodziła na zasadzie art. 79 uts. 1 p 3 b u.p.a.p.p dwukrotności wynagrodzenia według wyliczenia 2x 263 koncerty x 150 zł za każdy koncert, co dawało łącznie 78 900 zł.

Strona powodowa podała, że pozwana wykorzystywała cudzą twórczość bez wymaganej licencji.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego.

Pozwana zakwestionowała skuteczność wypowiedzenia umowy licencyjnej, podnosząc, że pismo z dnia 23 marca 2015 r. skierowane do pozwanej i zawierające oświadczenie strony powodowej o wypowiedzeniu umowy dotyczy innej umowy, nie zostało jej skutecznie doręczone, a jedynie miało być pozostawione awizo. Tym samym zasadna jest teza, iż oświadczenie o wypowiedzeniu nie zostało doręczone pozwanej, a nadto zostało przesłane w taki sposób, iż pozwana nie miała możliwości zapoznania się z jego treścią. Pozwana o fakcie złożenia oświadczenia dowiedziała się dopiero z chwilą doręczenia pozwu, tj. we wrześniu 2017 r., a tym samym twierdzenie o bezumownym korzystaniu z utworów za okres objęty pozwem było bezpodstawne.

Niezależnie od powyższego licencja zdaniem pozwanej w paragrafie 1 umowy wskazano ogólnie lokal Klubu (...) (...) przy ul. (...) w K. i do tak określonego lokalu – Klubu (...) (...) zostało ustalone wynagrodzenie ryczałtowe w łącznej kwocie 272 zł miesięcznie netto. Fakt poszerzenia działalności Klubu (...) (...)” na pomieszczenie na parterze w tym samym budynku ul. (...) w K. nie dawał podstaw do domagania się zawarcia dodatkowej umowy licencyjnej za okres od 1 marca 2014 r. W związku z powyższym żądanie zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z utworów muzycznych za okres od 1 marca 2014r. jest pozbawione podstawy, albowiem w tym okresie obowiązywała umowa licencyjna. Zwiększenie w czerwcu 2014r. powierzchni lokalu w stosunku do istniejącej w dacie zawarcia umowy winno powodować zwiększenie wynagrodzenia ale tylko przy umownej stawce bazowej / 167 zł wg. umowy/ z dodaniem stawki za dodatkowe 68 miejsc na parterze. Ten sposób wyliczenia został przedstawiony w piśmie pozwanej z dnia 24 listopada 2014 r. wraz z przesłaniem skorygowanego aneksu do umowy /pismo pozwanej z 24 listopada 2014 r. w aktach sprawy/. Mimo to, strona powodowa nie ustosunkowała się do treści skorygowanego aneksu ograniczając się do przesłania wezwania do zapłaty. W konsekwencji pozwana w piśmie z dnia 10 kwietnia 2017r. wskazała, iż traktuje umowę z dnia 1 października 2012r. jako nadal wiążącą. Zdaniem pozwanej to nie ona odmówiła podpisania aneksu do umowy. Nadto, treść w/w pisma potwierdza, iż pozwana działała w usprawiedliwionym przekonaniu, iż umowa nadal obowiązuje. Przedstawione powyżej okoliczności podważają także zasadność sposobu wyliczenia wynagrodzenia jako odszkodowania za bezumowne korzystanie z utworów.

Podobnie bezzasadne zdaniem pozwanej było żądanie zapłaty kary umownej na podstawie paragrafu 6 ust.5 i 6 umowy. Zgodnie z umową licencyjną strony ustaliły zryczałtowane wynagrodzenie autorskie obejmujące publiczne odtwarzanie utworów nie tylko z odtwarzacza dźwięku ale także podczas imprez przy wykonywaniu muzyki na żywo. W konsekwencji zapis z par.6 pkt.5 dotyczy dodatkowego wykorzystywania utworów podczas ściśle określonych zdarzeń tj. dancingów, zabaw, dyskotek i to takich w czasie których są wykonywane utwory przez muzyka/ów – wskazuje na to jednoznacznie wykładnia literalna tego zapisu. Tak więc, tylko w takich sytuacjach został nałożony obowiązek sporządzania wykazów programowych, a w przypadku ich nie złożenia kara umowna. Pozwana zaprzeczyła, aby w okresie objętym żądaniem pozwu miały miejsce takie zdarzenia. Jej zdaniem przy zawieraniu umowy strona powodowa uznała specyfikę koncertów jazzowych akceptując wynagrodzenie ryczałtowe 105 zł netto, a jednocześnie ograniczając obowiązek sporządzania wykazów wykorzystanych utworów do takich sytuacji, gdy muzyka na żywo jest wykorzystywana podczas dancingów, zabaw, dyskotek. Z uwagi na fakt, iż takie sytuacje nie miały miejsca, nie było podstawy do wypowiedzenia umowy oraz naliczenia kary umownej. Dlatego też bezzasadne jest domaganie się dochodzonego odszkodowania za bezumowne korzystanie z chronionych utworów.

Co do rozszerzonego żądania pozwu pozwana wskazała, że wbrew twierdzeniom strony powodowej, pozwana nie jest organizatorem występów czy koncertów, które odbywały się w lokalu (...). Zasadą jest, iż takie koncerty lub występy są organizowane bezpośrednio przez samych muzyków lub przez różnego rodzaju instytucje. Rola pozwanej w ramach prowadzonej działalności sprowadza się do bezpłatnego udostępnienia sali ze sprzętem muzycznym, koordynowania poszczególnych terminów. Pozwana nie uzyskuje z tego tytułu żadnych korzyści majątkowych, a w ramach ustaleń z muzykami czynione było zastrzeżenie, aby nie były wykonywane utwory z repertuaru objętego chronionymi prawami autorskimi. W przypadku sprzedaży biletów, to muzycy pobierają w całości kwoty wynikające ze sprzedanych biletów.

Wyrokiem z dnia 17 września 2020 roku Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanej J. B. (1) na rzecz strony powodowej Stowarzyszenia (...) w W.:

- kwotę 26.772,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi:

od kwoty 20.607,04 zł od dnia 26 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 3.045,00 zł od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 420,00 zł od dnia 28 lipca 2017 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 1.800,00 zł od dnia 28 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 900 zł od dnia 28 lipca 2017 r. do dnia zapłaty,

oraz kwotę 91.525,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi:

od kwoty 78.900 zł od dnia 18 września 2018 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 12.625,12 zł od dnia 18 września 2018 r. do dnia zapłaty;(pkt I), zobowiązał pozwaną do przedłożenia stronie powodowej przez doręczenie do Dyrekcji (...) Stowarzyszenia (...) w K., ul. (...), K., pisemnej informacji na temat ilości osób uczestniczących w koncertach, ceny biletów za uczestnictwo w koncertach, programu koncertów wraz z wykazem wykonywanych utworów (w przypadku utworów zagranicznych tytułów oryginalnych), wykaz faktur, umów oraz profitów uzyskanych z koncertów w okresie od dnia 1 października 2012 roku do dnia 30 czerwca 2015 r. oraz od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 30 września 2018 r. sporządzonego na odpowiednim formularzu („Wykaz utworów muzycznych i słowo muzycznych”) załączonym do umowy licencyjnej nr (...)) (pkt II) i zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 11.338 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt III).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

Klub (...). wielokrotnie na przestrzeni lat był przedmiotem kontroli (również w okresie gdy właścicielem był W. D. – obecnie zarządzający klubem. Przy każdej kontroli stwierdzane było bezprawne korzystanie z repertuaru (...), co skutkowało skierowaniem spraw na drogę postępowania sądowego i doprowadziło m. in. do wydania przez Sąd Apelacyjny w K.wyroku z dnia 27 stycznia 2005 r., sygn. akt (...), uwzględniającego praktycznie w całości powództwo (...).

W. D., zarządzający klubem w imieniu i na rzecz Pozwanej, miał pełną wiedzę co do zasad i obowiązków wynikających z tytułu korzystania z utworów z repertuaru (...) w tym w szczególności co do obowiązku uiszczania należności licencyjnych. Po przejęciu Klubu przez pozwaną została zawarta umowa licencyjna nr (...) na publiczne wykonywanie i publiczne odtwarzanie utworów w lokalu gastronomicznym (...), ul. (...) z dnia 1 października 2012 r. Umowa licencyjna została zawarta w oparciu o wniosek (stanowiący integralną część umowy licencyjnej) zgodnie z którym Pozwana wniosła o wystawienie umowy licencyjnej na publiczne wykorzystanie utworów muzycznych, słownych i słowno–muzycznych chronionych przez (...): (...)w lokalu, (...). Pozwana złożyła również oświadczenie o treści „Oświadczam, że prowadzę działalność z wykorzystaniem twórczości chronionej (...) zgodnie z danymi zawartymi we wniosku. O wszelkich zmianach w działalności mającej wpływ na zmianę warunków umowy powiadomię Dyrekcję Okręgową w K./właściwy Inspektor terenowy/pisemnie w terminie 14 dniowym od daty zaistnienia takowej zmiany”.

Umowa licencyjna (...) została zawarta w sytuacji, w której działał jedynie lokal w piwnicy przy ul. (...). Następnie doszło do poszerzenia działalności klubu o lokal w piwnicy. Okoliczność ta nie została zgłoszona stronie powodowej, nie została też zawarta umowa licencyjna. W obu lokalach jest odtwarzana muzyka, ale tylko w piwnicy organizowane są koncerty. Lokale stanowią osobne lokale w sensie prawnym (mają odrębne księgi wieczyste) oraz różne są ich godziny otwarcia. Koncerty w zasadzie odbywają się w zasadzie tylko w piwnicy. Odtwarzanie muzyki odbywa się zarówno na parterze jak i piwnicy (1.04.00 nagrania protokołu rozprawy z dnia 20 grudnia 2018 r.). Umowa licencyjna dotyczyła ściśle określonego lokalu o określonej lokalizacji i parametrach oraz określonej ilości miejsc. Rozszerzenie działalności (zmiana przez pozwaną parametrów lokalu dla których zawierana była umowa) wiązało się z koniecznością zmiany umowy lub zawarcia nowej umowy licencyjnej. Zgodnie z § 8 umowy licencyjnej "Licencjodawca jest zobowiązany udostępnić na żądanie (...)u dokumenty Licencjodawcy, celem umożliwienia (...)(...) kontroli zgodności oświadczeń złożonych przez Licencjodawcę we wniosku o zawarcie umowy lub innych danych przekazywanych (...)owi, stanowiących podstawę ustalenia stawki (...)", z kolei zgodnie z § 9 umowy "Licencjodawca jest zobowiązany do niezwłocznego, pisemnego powiadomienia (...) o zawieszeniu, ograniczeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności".

Pozwana wielokrotnie też była informowana i miała wiedzę o tym, że wynagrodzenie autorskie wyliczane jest wedle tabeli stawek, a jedną ze zmiennych branych pod uwagę przy ustalaniu wysokości stawki są parametry lokalu, w tym

ilość udostępnianych miejsc. Wobec rozszerzenia działalności o lokal usytuowany na parterze budynku również przy ul. (...), Pozwana była zobowiązana do poinformowania o tym fakcie Stronę Powodową oraz była zobowiązana do uzyskania licencji z tytułu korzystania z utworów muzycznych z repertuaru (...) w ramach nowo powstałego lokalu usytuowanego na parterze budynku. Wobec niewykonywania obowiązku określonego umową, a to braku dostarczania wykazów utworów.

Następnie, został otwarty nowy lokal, również przy ul. (...), ale na parterze, a Strona Powodowa pismem z dnia 23 marca 2015 r. wypowiedziała umowę licencyjną (...) P z dniem 30 czerwca 2015r. W wypowiedzeniu omyłkowo został powołany § 12 ust. 2 zamiast § 11, jednakże nie wpływa to na skuteczność samego oświadczenia. W złożonym oświadczeniu o wypowiedzeniu wprost mowa, że (...) "wypowiada umowę licencyjną"(...) "z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia". Była to jedyna umowa licencyjna wiążąca wówczas strony.

Zgodnie z § 10 ust. 2 zd. 2 umowy licencyjnej "Do czasu pisemnego powiadomienia o zmianach, faktury oraz pisma, w tym oświadczenia o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy w trybie natychmiastowym oraz wezwania do zapłaty, wysłane na adres dotychczasowy - wskazany w umowie, uznaje się za skutecznie doręczone Licencjobiorcy, na co Licencjobiorca wyraża zgodę." Wysłanie wypowiedzenia umowy na adres wskazany w umowie było skuteczne. Pozwana korzystała w sposób bezumowny z utworów z repertuaru (...) tak w zakresie lokalu pierwotnie objętego umową licencyjną (piwnica) jak i lokalu nigdy nie objętego umową licencyjną (parter).

Pomimo, że Strona Powodowa wytoczyła niniejsze powództwo dotyczące bezprawnego korzystania z utworów z repertuaru (...) przez Pozwanego w okresie do lutego 2017 r. włącznie, Pozwana nadal kontynuowała swoje bezlicencyjne działania poprzez organizację koncertów w trakcie których dochodziło do publicznego wykonywania utworów muzycznych i słowno-muzycznych objętych ochroną prawno-autorską (...), jak i w lokalu nadal odtwarzane były utwory objęte ochroną prawno-autorską (...), przy czym korzystała z utworów z repertuaru (...) zarówno w ramach lokalu w piwnicy jak i na parterze. Odbyły się bez odpowiedniej licencji koncerty podane w zestawieniu koncertów przedstawionym przez stronę powodową. Pracownicy pozwanej w trakcie czynności kontrolnych odmawiali rozmowy z inspektorem (...). Celowo nie odbierali też oni korespondencji zawierającej oświadczenie o wypowiedzeniu.

Dopiero umową licencyjną z dnia 4 lipca 2019 r. nr (...) doszło do zalegalizowania w odniesieniu do odtwarzania muzyki w klubie (...) (począwszy od dnia 1 października 2018 r.), tak odnośnie lokalu położonego na parterze, jak i lokalu znajdującego się w piwnicy.

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że niewykonanie przez pozwaną obowiązku określonego umową, a to braku dostarczania wykazów utworów, strona powodowa miała podstawy do wypowiedzenia umowy. Umowa została skutecznie wypowiedziana albowiem pozwana mogła zapoznać się z treścią tego oświadczenia. O wiedzy pozwanej o powyższym oświadczeniu strony powodowej, świadczy również fakt, że pozwana nie uiszczała wynagrodzenia wynikającego z umowy. Pozwana korzystała zatem w sposób bezumowny z utworów z repertuaru (...) tak w zakresie lokalu pierwotnie objętego umową licencyjną (piwnica) jak i lokalu nigdy nie objętego umową licencyjną (parter). Miała ona pełną świadomość bezprawności swoich poczynań, kontynuowała swoje bezlicencyjne działania poprzez organizację koncertów w trakcie których to koncertów dochodziło do publicznego wykonywania utworów muzycznych i słowno-muzycznych objętych ochroną prawno-autorską (...). Niezależnie od koncertów nadal odtwarzane były utwory objęte ochroną prawno-autorską (...), i to zarówno w ramach lokalu w piwnicy jak i na parterze, co uzasadniało naliczenie wynagrodzenia i to niezależnie od ilości wykonań. Treść i fakt reklamacji zagranicznych organizacji potwierdza, że takie wykonania się odbyły.

Za niezasadne Sąd Okręgowy uznał zarzuty pozwanej, że to nie ona organizowała koncerty, choć już sam fakt, że udostępniała ona w tym celu lokal nie zwalniał z odpowiedzialności pozwanej. Zarobkowe udostępnianie pomieszczeń w celu organizowania imprez z wykorzystaniem utworów objętych ochroną prawa, jest bowiem wkroczeniem w autorskie prawa majątkowe opisane art. 17 u.p.a.p.p. i wymaga uzyskania zezwolenia uprawnionych. Udostępnianie takiego lokalu i tak rodziłoby współodpowiedzialność pozwanej z organizatorem. Sąd Okręgowy odwołał się do

poglądu wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1931 r. /OSP 1931, z.10, poz. 469/ iż: „właściciel przedsiębiorstwa gastronomicznego, w którego lokalu koncertująca orkiestra dopuszcza się naruszenia praw autorskich, odpowiada kompozytorowi solidarnie z członkami orkiestry za wszelką szkodę naruszeniem praw autorskich zrządzoną”. Nie może on przy tym zasłaniać się niewiedzą, co do naruszeń, do których dochodzi w jego lokalu. Ponadto Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że w odniesieniu do okresu kiedy klub prowadził świadek D. tut. Sąd Apelacyjny rozpoznając analogiczną sprawę z powództwa Stowarzyszenia, wydając wyrok z dnia 27 stycznia 2015 r. sygn. akt (...), uznał, że z tytułu naruszenia autorskich prawa majątkowych odpowiada także współsprawca oraz osoby określone w art. 422 k.c. bez znaczenia więc było kto zawierał umowę z wykonawcą utworów, skoro udostępniający lokal czerpał z tego koncertu korzyści majątkowe i współuczestniczył przy jego zorganizowaniu. Do odpowiedzialności za naruszenie praw autorskich stosuje się przepisy kodeksu cywilnego dotyczące czynów niedozwolonych. Zgodnie z art. 441 k.c. jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna, co oznacza, że Stowarzyszenie miało prawo wyboru jednego ze współorganizatorów i od niego żądać stosownego odszkodowania (art. 366 k.c.). Potwierdzeniem tego stanowiska jest także wyrok dnia 16.10.1987 r., I CK 148/87, w uzasadnieniu którego Sąd Najwyższy wskazał, że „odpowiedzialność za naruszenie autorskich praw majątkowych ponosi ten, kto bezpośrednio je naruszył, ale także i ten, kto inną osobą do naruszenia nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto skorzystał z dokonanego naruszenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego pozwana, celem uchylenia się od obowiązku zapłaty, musiałaby wykazać, nie tylko, że inny podmiot był organizatorem koncertu w klubie (...), ale również wykazać, że podmiot ten zawarł umowę licencyjną i uiścił należne wynagrodzenie. Tym samym jest ona zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia z tytułu korzystania z utworów z repertuaru (...). Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że uwzględnił wniosek pozwanej zwracając się do podmiotów wyszczególnionych w piśmie czy były organizatorami koncertów, które miały miejsce w klubie (...). Część z wezwanych podmiotów potwierdziło fakt organizacji koncertów negując albo potwierdzając obowiązek zapłaty wynagrodzenia na rzecz strony powodowej. nie wykazano jednak by któryś z tych podmiotów zawarł umowę licencyjną i uiścił zapłatę z tytułu zorganizowanego koncertu/występu.

Powyższe skutkowało uwzględnieniem powództwa.

Jako podstawę orzeczenia o kosztach powołano art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając:

1/ naruszenie przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj:

a) art. 327¹§ 1i 2 k.p.c. poprzez:

- przytoczenie w uzasadnieniu wyroku in extenso fragmentów z poszczególnych pism procesowych strony powodowej w zakresie ustaleń faktycznych jak i samych rozważań Sądu, co oznacza, iż tak sporządzone uzasadnienie nie odpowiada wymogom z art. 327¹ kpc.

- wybiórcze odniesienie się do materiału dowodowego oraz brak ustosunkowania się do wszystkich zarzutów i twierdzeń strony pozwanej, a w szczególności: błędnego sposobu obliczenia wynagrodzenia za odtwarzanie utworów, braku podstaw do naliczenia kary umownej z uwagi na zapisy w umowie licencyjnej będące wynikiem negocjacji stron przy jej zawarciu, które zwalniały pozwaną od obowiązku sporządzania wykazów programowych w przypadku koncertów muzyki jazzowej, nie wykazania legitymacji i podstaw faktycznych do dochodzenia odszkodowania za bezumowne korzystanie z utworów artystów zagranicznych, brak wyjaśnienia podstaw do zastosowania stawki 150zł za koncert jako należnego wynagrodzenia dla powoda,

- brak wyjaśnienia i uzasadnienia wysokości zasądzonych w wyroku kwot tytułem odszkodowania,

- brak wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia wraz z przytoczeniem przepisów prawa, zwłaszcza z uwagi na zmianę stanu prawnego w toku postępowania,

- brak wskazania przyczyn dla których Sąd odmówił mocy dowodowej poszczególnym dowodom, a w szczególności: pismom pozwanej z dnia 24.11.2014r, 10.04.2017r. 30.04.2017r., dokumentom w postaci oświadczeń podmiotów organizujących koncerty zgodnie z wykazem strony powodowej z pisma z dnia 07.11.2018r., zeznaniom świadków W. D. i T. D.,

b) naruszenie art. 233 §1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i art. 243²k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, a w szczególności :

- brak rozważenia treści dokumentów dotyczących korespondencji związanej z wysłaniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy licencyjnej, a zwłaszcza adnotacji na tej korespondencji, a co ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy doszło do skutecznego doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy,

- brak rozważenia treści zeznań świadków W. D. i T. D. w zakresie ustaleń stron, co do treści zapisów w umowie licencyjnej z dnia 01 października 2012r. zwłaszcza co do obowiązku sporządzania wykazów programowych i podstaw ustalenia wynagrodzenia, a związanych ze specyfiką koncertów jazzowych,

- brak odniesienia się do wyjaśnień pozwanej stanowiących załącznik do pisma z dnia

04 lutego 2020r. a zawierających szczegółowe ustosunkowanie się do treści nagrań przedstawionych przez stronę powodową — jako załącznik do protokołu rozprawy z dnia 09 stycznia 2020r.

- brak rozważenia czy przedstawione przez stronę powodową reklamacje organizacji zagranicznych są wystarczające do uznania, iż reklamacje te faktycznie dotyczą naruszenia praw autorskich przez pozwaną, w sytuacji gdy treść i forma/ wyłącznie w j. angielskim/ tych reklamacji nie daje do tego podstaw,

- brak rozważenia, czy w przypadku przyjęcia odpowiedzialności za naruszenie autorskich praw majątkowych na podstawie art. 422 k.c. mają zastosowanie roszczenia z art. 79 prawa autorskiego tak jak do osoby bezpośrednio naruszającej te prawa majątkowe,

c) naruszenie art. 205¹² §.2 k.p.c. w zw. z art. 235²§ 2 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z uzupełniającego przesłuchania świadka W. D. zgłoszonego w piśmie z dnia 04 lutego.2020r. bez wskazania podstawy prawnej,

d) naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235²§.2 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia dowodu z dodatkowych informacji od podmiotów organizujących koncerty zgodnie z wykazem strony powodowej z pisma z dnia 07 listopada 2018r. wskazujących na uiszczenie stosownych wynagrodzeń, mimo tak zgłoszonego wniosku przez stronę powodową na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020r., pomimo, że wniosek ten nie został pominięty zgodnie z art. 235²§2 k.p.c. ,

e) naruszenie art. 316 §1 k.p.c. poprzez poczynienie ustaleń oraz oceny prawnej z powołaniem się na treść wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 stycznia 2005r. (...) w sytuacji braku przeprowadzenia dowodu z tych akt i nie ujawnienia ich przed zamknięciem rozprawy, co pozbawiło pozwaną możliwości ustosunkowania się do treści tego wyroku i zajęcia stanowiska w tej sprawie.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść wyroku, a polegający na:

- błędnym przyjęciu, że okolicznością bezsporną jest to, że wniosek o zawarcie umowy licencyjnej jest integralną częścią tej umowy w sytuacji, gdy pozwana tej okoliczność jednoznacznie zaprzeczyła/ między innymi w piśmie z dnia 12 lipca 2018r./

- wadliwym ustaleniu, że strona powodowa skutecznie wypowiedziała umowę licencyjną z dniem 30 czerwca 2015r. w sytuacji, gdy treść dokumentów związanych z wysłaniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy oraz okoliczności związane z próbą doręczenia jednoznacznie wskazują, iż nastąpiło to w taki sposób, iż pozwana nie mogła zapoznać się z treścią tego oświadczenia w terminie wskazanym przez stronę powodową,

- błędnym ustaleniu, iż zwiększenie powierzchni lokalu w Klubie (...) (...) o część na parterze, uzasadniało domaganie się przez stronę pozwaną zawarcia dodatkowej umowy licencyjnej i naliczania dwóch stawek bazowych w sytuacji, gdy treść umowy z dnia 01 października 2012r. nie daje podstaw do takich ustaleń,

- błędnym ustaleniu, że z treści umowy licencyjnej wynikał dla pozwanej obowiązek przedstawienia wykazów programowych z poszczególnych koncertów, w sytuacji, gdy z zeznań świadka T. D., uczestniczącego w negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy wynika, że z uwagi na specyfikę koncertów jazzowych pozwana była zwolniona od takiego obowiązku za wyjątkiem korzystania utworów wykonywanych przez muzyka/ów podczas dancingów, zabaw, dyskotek/ par. 6 ust. 5 umowy/.

Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości z zasądzeniem od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów postępowania za I i II instancję wg. norm, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Wniosła nadto o dopuszczenie dowodu z uzupełniającego przesłuchania świadka W. D., zgodnie z wnioskiem dowodowym zawartym w piśmie z dnia 04.02.2020r. / str.3/, a który to dowód został pominięty przez Sąd oraz dopuszczenie dowodu z umowy licencyjnej z dnia 04 lipca 2019r. zawartej między stronami, na okoliczność jej treści, a zwłaszcza sposobu obliczenia wynagrodzenia w oparciu o jedną stawkę bazowa jak za jeden lokal, a nie jak za dwa lokale, jak to przyjął Sąd I instancji.

Rozpoznając apelację w pierwszej kolejności Sąd drugiej instancji podkreśla, że zarzut naruszenia art. 327¹ k.p.c. będzie uzasadniony jedynie wówczas, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawiera wszystkich koniecznych (wymaganych przez ustawę) elementów lub gdy sposób jego redakcji uniemożliwia zrekonstruowanie motywów wydanego orzeczenia oraz dokonanie jego kontroli instancyjnej. W tym przypadku uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia wskazuje fakty, które sąd pierwszej instancji uznał za udowodnione i dowody, na których Sąd ten się oparł. Niedoskonałości w zakresie oceny dowodów nie są przeszkodą do rozpoznania apelacji tym bardziej wobec wyjaśnienia przez Sąd Okręgowy motywów rozstrzygnięcia ze wskazaniem zasad rozkładu ciężaru dowodu między stronami i wobec wskazania podstawy prawnej wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2020 r. V CZ 19/20LEX nr 3068785). Nie ma więc przeszkód do rozpoznania merytorycznego środka odwoławczego.

Sąd Apelacyjny podziela też stanowisko, że niewydanie przez sąd postanowienia dowodowego lub wadliwość jego zakresu nie jest z reguły uchybieniem mogącym mieć wpływ na wynik sprawy chyba, że narusza zasady kontrydiktoryjnego procesu. W tym przypadku reguły kontrydiktoryjności nie zostały naruszone. Wyrok wydany w sprawie (...) nie miał żadnego znaczenia dla ustaleń lecz dla wzmocnienia oceny prawnej. Dla kwestii ustaleń miały natomiast znaczenie umowy licencyjne zawierane przez pozwaną. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 243⁽²⁾ k.p.c. dokumenty znajdujące się w aktach sprawy lub do nich dołączone stanowią dowody bez wydawania odrębnego postanowienia. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.1469) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 5, w brzmieniu znowelizowanym. Umowa więc stanowi element materiału dowodowego. Nie było w tej sprawie żadnych wątpliwości, że Sąd uwzględni treść tych umów jako podstawę ustaleń. Paragraf pierwszy umowy określał sposób eksploatacji utworów w sposób analogiczny jak we wniosku pozwanej (k18 i k202). Z umowy z dnia 1 października wprawdzie wprost rzeczywiście nie wynika, że wniosek o zawarcie umowy stanowi integralną część umowy jednak wniosek ten stanowi element kontekstu sytuacyjnego związanego z zawarciem umowy mającego znaczenie dla wykładni umowy (tj określenia rzeczywistej woli stron) w zakresie podstaw ustalania stawki i zakresu korzystania z utworów, którego ma dotyczyć licencja. Sąd Apelacji zwraca przy tym ponadto uwagę, że obie strony uznały w §8 ust.1 umowy, że oświadczenia J. B. (1) zawarte we wniosku o zawarcie umowy, które stanowiły podstawę ustalenia stawki wynagrodzenia mogły być przedmiotem kontroli co do zgodności z rzeczywistym charakterem i zakresem korzystania z utworu. Postanowienie zawarte w §8 jednoznacznie więc wskazuje, że to dane przedstawione przez wnioskującego o zawarcie umowy licencyjnej stanowiły podstawę określenia stawki wynikającej z tabeli wynagrodzeń. Tabele zaś określały w odniesieniu do klubów stawki

uzależnione od ilości miejsc. Trudno też przyjąć za wiarygodne zeznania W. D. o innych uzgodnieniach skoro do tabeli stawek wynagrodzeń też odnosiła się sama pozwana w piśmie z dnia 24 listopada 2014r. k.21 a treść tego pisma wprost potwierdza, że także ona obejmowała swą świadomością, że wzrost ilości miejsc konsumpcyjnych pociągał za sobą zmianę stawki. Jest to zbieżne z treścią zeznań P. U., który przygotowywał projekt umowy po złożeniu wniosku o jej zawarcie przez pozwaną, że stawka dla lokalu uzależniona jest od ilości miejsc siedzących oraz miejsca położenia lokalu. Każda zmiana ilości miejsc siedzących powoduje konieczność zmiany stawki a więc zmiany umowy (Protokół elektroniczny z dnia 27 kwietnia 2018r. 00:30:25 -00:31:46). Pismo pozwanej z dnia 24 października 2014r. również jednoznacznie wskazuje, że J. B. (1) miała świadomość konieczności zmiany umowy. Typowy sposób zawierania umowy przez (...) wiąże się z deklaracją zakresu wykorzystania praw twórców, stąd twierdzenia o specjalnym uzgodnieniu w odniesieniu do wykorzystania utworów jazzowych są zupełnie niewiarygodne tym bardziej, że udzielenia licencji nie można domniemywać. Przede wszystkim jednak zmiana umowy była konieczna także z uwagi na fakt, że z zeznań świadka D. wynikało, że z punktu widzenia budowlanego i prawnego piwnica i lokal na parterze to dwa lokale oddzielone schodami. Nawet jeżeli samo odtwarzanie muzyki ze sprzętu było możliwe w obu lokalach (co mogło prowadzić do wyliczenia wynagrodzenia za odtwarzanie muzyki w tle poprzez przeliczenie stawki z uwzględnieniem zwiększenia ilości miejsc), to już jednak bez wyraźnej zgody strony powodowej nie było to adekwatne w sytuacji gdy publiczność miała słuchać na siedząco koncertów wykonawców muzyków czy koncertów, na które wydaje się bilety. W takim bowiem wypadku publiczność zgromadzona np. w lokalu w piwnicy musi być przyporządkowana do danej Sali i nie może jednocześnie uczestniczyć w innym wydarzeniu kulturalnym odbywającym się na parterze. Ponadto oba lokale nie były czynne w tych samych godzinach co wyklucza tożsamość miejsca występu. Niewiarygodne jest też twierdzenie, że doszło do negocjacji i że pozwana (jej partner) nie musieli składać sprawozdań z odtwarzania utworów skoro projekt umowy był przygotowany wcześniej. Sama zaś treść umowy wskazująca na obowiązek składania sprawozdań zaprzecza by strony uzgodniły brak obowiązku pozwanej w tym zakresie. Nie było więc negocjacji tylko odpowiedź na wniosek. Treść paragrafu 6 ust. 5 jednoznacznie wskazuje, że obowiązek sprawozdań dotyczy wykorzystywania utworów wykonywanych przez muzyka lub muzyków w lokalu. Wykładnia więc prezentowana przez pozwaną jako pozostająca w opozycji do wniosku pozwanej, treści pisemnej umowy i treści zeznań świadka U.. Wbrew też stanowisku pozwanej już samo rozszerzenie działalności powodujące zmianę sposobu wykorzystywania utworów mogło stanowić podstawę żądania aneksowania umowy zgodnie z §4 ust. 2 umowy. Ta regulacja umowna odpowiada ponadto zasadom logiki. Zwiększenie ilości miejsc w lokalu to zwiększenie liczby słuchaczy co przekłada się na zwiększenie korzyści licencjobiorcy. Takie zaś zwiększenie stanowi podstawę do żądania przez twórcę zwiększenia wynagrodzenia. (...) reprezentuje w tym przypadku interes twórcy zabezpieczenie zaś interesu twórcy musiało łączyć z możliwością podwyższenia stawki.

Oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła się ona zapoznać z jego treścią (art. 61§1 kc). Z tą chwilą wywiera skutki, chyba że składający oświadczenie określił inny termin jego skuteczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2014 r., II CSK 403/13, OSNC-ZD 2015, nr C, poz. 34). W rozumieniu art. 61 § 1 k.c. możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia przez adresata nie może być utożsamiana z rzeczywistym zapoznaniem się przez niego z tym oświadczeniem, co oznacza, że skuteczne złożenie oświadczenia woli następuje także w sytuacji, w której co prawda adresat oświadczenia woli nie zna jego treści, ale miał realną możliwość zapoznania się z nią, gdyż doszła ona do niego w taki sposób, że mógł się z nią zapoznać (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2017 r. III CSK 148/16 LEX nr 2352146). Dopuszczona w orzecznictwie została także możliwość zastosowania do składania i przyjmowania oświadczeń woli w sferze prawa materialnego tzw. doręczeń zastępczych w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r. II CSK 454/09 OSNC 2010/10/142). W tym przypadku jednak strona powodowa nie wykazała komu dokładnie zleciła doręczenie. Nie ma dowodów, że doręczenie zostało zlecone operatorowi publicznemu, z samej więc treści adnotacji nie można wiązać urzędowego potwierdzenia. Trzeba jednak wskazać, że niewiarygodne są zeznania świadka D., że nie upoważnił on pracowników do odbioru korespondencji. Trzeba zauważyć, że pozwana podawała adres klubu i zgadzała się by tamże kierowana była korespondencja. Z innej części zeznań świadka D. wynika, że pracownicy odbierali faktury i przekazywali mu je. Jeżeli zaś z zeznań świadka D. wynika, że pracownicy dzwonili czy przyjmując jakąś korespondencję to należy przyjąć, że możliwość przekazania korespondencji adresatowi była jedynie uzależniona tylko od woli pozwanej lub świadka D., którzy albo zgadzali albo nie zgadzali się na przyjęcie przesyłki. Wówczas jednak

musieli mieć świadomość od kogo pochodzi korespondencja i gdzie będzie możliwość zapoznania się z jej treścią. Jeżeli więc nawet korespondencja została wysłana przez powodową poprzez operatora publicznego, to domniemanie możliwości zapoznania się z przesyłką nie wynika w tym przypadku z samej adnotacji o pozostawieniu awiza, lecz ze sposobu zorganizowania przyjmowania korespondencji. Pozwana nie wykazała zresztą by w ogóle w tym lokalu istniała możliwość pozostawiania awiza poza możliwością przekazania pracownikom lokalu. Inne dowody w tym fakt zaprzestania płatności, świadomość braku otrzymywania faktur, wskazują, że strona pozwana miała świadomość wypowiedzenia co świadczy o tym, że jednak przesyłka do pozwanej dotarła. Zupełnie niewiarygodne są zeznania osoby prowadzącej zawodowo klub muzyczny, że nie zwrócił on uwagi na fakt, że strona powodowa zaprzestała wystawiać faktury i nie dociekał on przyczyn tego stanu rzeczy. Niezależnie od tego nawet brak wystawienia faktur nie zwalniał od obowiązku przekazania ekwiwalentu za korzystanie z praw twórców.

Kwestia skuteczności wypowiedzenia nie ma dla Sądu Apelacyjnego aż tak istotnego znaczenia. Niezależnie bowiem od tego czy umowa wcześniejsza została wypowiedziana, czy nie, to zdezaktualizował się dotychczasowy sposób eksploatacji praw autorskich i udzielona wcześniej licencja nie była już wystarczająca do sposobu wykorzystania utworów po rozpoczęciu użytkowania dla potrzeb prowadzenia Klubu lokalu w piwnicy. Pozwana prowadząc Klub i odtwarzając muzykę także w piwnicy (choć w nieco mniejszej skali), oraz wykorzystując utwory (słowne, muzyczne, słowno -muzycznych podczas występów i imprez w piwnicy nie korzystała z utworów w sposób zgodny z dotąd zawartą umową, lecz poszerzając zakres pola eksploatacji o dodatkowy lokal i zakres wykorzystania naruszała i prawa twórców, których interes reprezentuje strona powodowa, a pozwana czyniła to dodatkowo zaprzestając nawet uiszczania świadczeń należnych zgodnie z wcześniej zawartą umową.

Nawet więc gdyby przyjąć, że strona powodowa powinna byłaby zapłacić wynagrodzenie zgodnie z wcześniej zawartą umową w związku z imprezami kulturalnymi w lokalu na parterze tj 272 zł oraz dodatkowo dwukrotność wynagrodzenia z tytułu odtwarzania muzyki z nośników dźwięku na parterze, to przy uwzględnieniu, że tamże jest ok 60-70 miejsc pozwana powinna byłaby dodatkowo zapłacić 2x (185,40 zł +20x2,06 zł (k.101/2)) a więc 453,20zł. Trzeba zauważyć, że w pozwie strona powodowa przyjęła korzystniejsze dla pozwanego wyliczenia tak jakby na parterze było poniżej 50 miejsc). Kwota 725,20 zł byłaby więc wyższa niż dwukrotność dochodzonych w pozwie kwot liczonych przez stronę powodową. Do tego dochodzą podwoje stawki za koncert 150 zł. Nawet więc przy założeniu w odniesieniu do lokalu na parterze stawek z wcześniej zawartej umowy i uznaniu bezskuteczności wypowiedzenia strona pozwana powinna byłaby więc zapłacić więcej niż wynikało to z pozwu. Sąd Apelacyjny ponadto zauważa, że jakkolwiek lokale były dwa to właściciel prowadził jeden Klub. Jego korzyści z imprez na parterze były powiązanie z budowaniem odpowiedniej grupy klienckiej jednego Klubu prowadzonego pod jedną marką (...) i pod jednym adresem przy wykorzystaniu obu lokali. Nawet jeżeli koncert odbywał się w jednym lokalu to jednak z korzyścią dla obrotów baru w drugim lokalu. Niezależnie zaś od kwestii wypowiedzenia przyjęcie wyliczenia dla obu lokali w sposób wskazany w pozwie (k.5/2) i tak jest dokonane z korzyścią dla pozwanej. Trzeba podkreślić, że już sama zmiana ilości miejsc siedzących powodowała konieczność zmiany stawki. Skoro więc pozwana naruszała prawo autorskie i nie wykonywała licencji wynikającej z umowy lecz wykorzystywała utwory w innym zakresie, to strona powodowa reprezentująca interes twórców mogła żądać albo odszkodowania za poniesioną szkodę albo, bez wykazywania przez tego uprawnionego rzeczywistej szkody, domagać się zapłaty sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które byłoby należne tytułem udzielenia zgody na korzystanie z danego utworu i to nawet należnego w chwili jego dochodzenia. Strona powodowa mogła więc nawet żądać podwójnej wysokości aktualnych stawek. Kwoty zasądzone przez Sąd Okręgowy nie budzą więc wątpliwości w świetle faktu, że umowa licencyjna z dnia 4 lipca 2019r. uwzględniająca wszystkie miejsca w klubie w obu lokalach określa stawkę netto za samo odtwarzanie dźwięku na kwotę 355,79zł (k-782). Skoro więc tylko na polu eksploatacji odtwarzania dźwięku wskazana kwota stanowi ekwiwalent za korzystanie z tego typu praw, to z uwagi na zakres naruszeń dokonywanych w klubie (...) kwoty zasądzone są adekwatne stanowiąc dwukrotność możliwego do uzyskania wynagrodzenia. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 czerwca 2015 r. sygn. SK 32/14 wskazał, że w prawie własności intelektualnej pojawiają się odstępstwa od podstawnych zasad kompensaty szkody. Odstępstwa te są zwykle uzasadniane trudnościami dowodowymi w wykazaniu przez uprawnionego poniesionego uszczerbku. Regulacja dotycząca odszkodowania za naruszenie praw autorskich stanowi element implementacji przez Polskę

dyrektywy 2004/48/WE. Zgodnie z art. 13 ust. 1 przywołanej dyrektywy nakaz zapłaty uprawnionemu odszkodowania powinien uwzględniać wszystkie właściwe aspekty, także poniesione przez stronę poszkodowaną negatywne skutki gospodarcze z utraconymi zyskami włącznie, a nie tylko nieuczciwe zyski uzyskane przez naruszającego. Ponadto odszkodowanie to ma także rekompensować czynniki pozaekonomiczne. W braku zaspokojenia przez stronę pozwaną roszczenia informacyjnego, nie było możliwe weryfikowanie rzeczywistego uszczerbku artystów których prawami zarządza strona powodowa ani też ustalenie dokładnej specyfikacji występów muzyków przy wykorzystaniu cudzych praw, Zgodnie z dyrektywą 2004/48/WE : we właściwych przypadkach, można jednak określić odszkodowanie ryczałtowe na podstawie elementów takich, jak przynajmniej suma licencji lub opłat należnych w razie poproszenia przez naruszającego o zgodę na wykorzystywanie praw własności intelektualnej, o którą chodzi. Zaskarżone orzeczenie odpowiada właśnie tym założeniom. Zgodnie z dyrektywą 2004/48/WE : we właściwych przypadkach, można jednak określić odszkodowanie ryczałtowe na podstawie elementów takich, jak przynajmniej suma licencji lub opłat należnych w razie poproszenia przez naruszającego o zgodę na wykorzystywanie praw własności intelektualnej, o którą chodzi. Zaskarżone orzeczenie odpowiada właśnie tym założeniom.

Sąd Apelacyjny nie ma też żadnych wątpliwości, że pozwany może być uznany za co najmniej współorganizatora koncertów. Bez znaczenia jest na jakich zasadach muzycy występowali i sprzedawali bilety. Słusznie bowiem Sąd Okręgowy odwołując się do zasad odpowiedzialności deliktowej uznawał, że współodpowiedzialność za naruszenie autorskich praw majątkowych ponosi także i ten, kto inną osobę do naruszenia nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto skorzystał z dokonanego naruszenia. Nie było żadnej potrzeby uzupełnienia przesłuchania świadka W. D.. Przedmiotem zeznań świadka D. były koncerty wskazywane przez stronę powodową i pełnomocnicy mogli zadawać pytania w tym przedmiocie. Świadek nie jest stroną procesu by musiał się odnosić do dowodów przedstawionych przez stronę powodową w tym identyfikować nagrania. Jego zeznania zresztą pośrednio potwierdzają, że pozwana współorganizowała koncerty skoro pozwana zapewniała całe zaplecze organizacyjne, koordynowała terminy, zapewniała instrumentarium, zatrudniała i opłacała akustyka, organizowała nocleg wprowadzenie do własnego kalendarza imprez (vide k.3450), a nawet umożliwiała reklamę skoro w jej gablotach znajdowały się plakaty z informacją w tym i o biletach a także za pośrednictwem jej strony na (...) informowano o koncertach. Nawet jeżeli to nie jej pracownicy sprzedawali bilety to pozwana umożliwiała tę sprzedaż w jej lokalu (z zeznań św. U. wynika jednoznacznie, że tamże bilety były sprzedawane. W zdumienie budzi stwierdzenie św. W. D., i św. T. D., że (...) nie organizował koncertów w sytuacji gdy świadek T. D. był określany jako menager koncertów a następnie zatrudnionych dla tego typu potrzeb osób było więcej. Potrzeba istnienia takiej funkcji jak menager koncertów wskazuje na skalę działania Klubu prowadzonego w lokalach pozwanej. Nie wystarczyło dla zwolnienia z odpowiedzialności tylko odbieranie zapewnień od muzyków czy wymienionych przez świadka D. agencji współpracujących, że muzycy wykonują utworów z repertuaru chronionego. Nota bene już samo odbieranie takich oświadczeń wskazuje, że to pozwana była organizatorem koncertów i miała świadomość możliwości naruszenia praw autorskich przy występach. Nawet jeżeli pozwana cedowała na kontrahentów kwestie związane z obowiązkami w zakresie praw autorskich to przerzucalo to na pozwaną ciężar dowodu wykazania, że osoby występujące lub współorganizujące dane wydarzenie nie naruszały praw autorskich. Treść pism z dnia 7 stycznia 2020r. nie wskazuje ani jakich wykonań miało dotyczyć opłacenie tantiem ani też komu zapłacono wynagrodzenie.

Świadek D. w istocie potwierdził, że występy wskazane w kalendarzu przedstawionym przez stronę powodową się odbyły. Wskazywał on wprawdzie, że niektóre koncerty zostały odwołane, jednak jego zeznania nie były w tym zakresie konkretne i wiarygodne. Jeżeli koncerty zapowiedziane w kalendarzu imprez z zasady się odbywały to należy przyjąć domniemanie faktyczne, że zapowiedzi koncertów są dostatecznym dowodem na to, że koncert został zorganizowany i się odbył. To pozwana powinna przedłożyć dowody na okoliczność rzeczywistego odwołania koncertów. Nie było przy tym żadnej potrzeby przeprowadzenia uzupełniającego zeznania D., którego treść wcześniejszych zeznań była jasna a pismo z dnia 21 grudnia 2018r. nie zawiera żadnych okoliczności, które nie były przedmiotem wcześniejszych wypowiedzi świadka D. zasadniczo nie zakwestionował kalendarza koncertów przedstawionego przez stronę powodową (protokół elektroniczny z dnia 20 grudnia 2018r.) a jego zeznania z dnia 25 lipca 2019 r., próbujące zminimalizować rolę pozwanej jako organizatora, w tym liczbę i treść występów były oczywiście nieprzekonujące w świetle kalendarza imprez, oraz przedstawionych wydruków i plików elektronicznych obrazujących występy w

lokalu w lokalach pozwanej. Brak jest zaś obiektywnych dowodów wskazujących, że (...) (...) czy Fundacja (...), (...) Szkoła (...) czy Agencja (...) były wyłącznymi organizatorami powoływanych przez stronę powodową występów, które odbyły się w wykorzystywanych w sposób niekomercyjny lokalach pozwanej. Istotny wkład tych podmiotów w organizację imprez artystycznych organizowanych w lokalach pozwanej miałyby znaczenie gdyby te podmiot zawierały umowy w zakresie ochrony praw autorskich. Korespondencja mailowa dotycząca uzgodnień terminów i próśb o niewykonywanie repertuaru objętego prawami autorskimi (k.332 i nast.) czy też oświadczenia składane przez muzyków k. 347 i nast.) nie jest wystarczająca dla potwierdzenia twierdzeń pozwanej. Świadek U. nie wiedział wprawdzie dokładnie jakie utwory wykonywano jednak pozostałe powołane przez Sąd Okręgowy inne dowody wskazują, że koncerty zawarte w wycieceniu przedstawionym przez stronę powodową się odbyły (zgłoszenia k.28-29, 131-141, k. 642 inast. wydruki informacji o koncertach k.. 289-298, ,302,308, 516-667 oraz nagrania k.677) . Ustalenia w tym względzie dokonane przez Sąd Okręgowy Sąd Apelacyjny uznaje więc za własne. Uznanie zaś za wiarygodne jednej z grup przeciwstawnych dowodów samo w sobie nie narusza art. 233§1 k.p.c.

Wbrew też zeznaniom świadka D. korzyść majątkowa dla Sądu Apelacyjnego jest oczywista. Jeżeli bowiem koncerty nie są organizowane w soboty i niedziele (bo jak wynika z zeznań wówczas przychodzi klienci do baru), to trzeba uznać, że bez koncertów utargi z barów w dni poprzednie byłyby zdecydowanie mniejsze. Nawet zaś jeżeli słuchacze przychodzą na koncert to korzystali oni także z konsumpcji w tym alkoholu, co zresztą świadek D. potwierdził wskazując, że (...). prowadzi normalną sprzedaż konsumpcyjną z napojami w trakcie koncertów. Budowanie też odpowiedniej klienteli służy zwiększeniu obrotów baru. Cel merkantylny był więc przez pozwaną realizowany. Wykładnia prawa autorskiego nie może być oderwana od treści dyrektywy (...) w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym Dz.U.U.E.L.2001.167.10, z której wynika, że wyjątki i ograniczenia nie mogą być stosowane w sposób naruszający uzasadnione interesy podmiotu praw autorskich lub w sposób sprzeczny z normalnym wykorzystaniem jego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Trzeba dostrzec, że wykorzystywanie utworów przez prowadzącego np. klub jazzowy następuje także wówczas gdy podejmuje on działania bez dokonania których klienci, którzy znaleźliby się we strefie objętej emisją wspomnianego programu, nie mogliby co do zasady korzystać z nadawanych utworów, Udostępnienie ma charakter zarobkowy jeżeli jest ono podejmowane w celu wywarcia wpływu na frekwencję w tym lub w innym lokalu w tym samym budynku i ostatecznie na jego rezultaty ekonomiczne (por. orzecznictwo powoływane w uzasadnieniu wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 marca 2012 r. C-135/10 ZOTSiS 2012/3/I-1400). Sposób udostępniania służący zwiększeniu frekwencji a przez to zwiększenia obrotów baru został wykazany i to nawet jeżeli pozwana nie pobierała pieniędzy z biletów.

Także nie były zasadne zarzuty pozwanej, że występujący w lokalu muzycy nie wykorzystywali cudzych utworów. Nawet jeżeli było to tylko opracowanie własne cudzego utworu, czy przeróbka, to także i w takim zakresie wykorzystanie nie może nastąpić bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego. Jeżeli treść występów wskazywała jaki utwór był wykorzystany jako podstawa opracowania, to nie można tego uznać za inspirację. Występy muzyków jazzowych nie są tu zwolnione od respektowania praw autorskich. Okoliczność, że prezentacje jazzowe często stanowią improwizacje (tj występy bez przygotowania) nie oznacza, że zawsze mają one autorski charakter. Stwierdzenie zawarte w oświadczeniach wykonawców J. B. (2) , J. K. czy M. P. mogły być wystarczające gdyby tylko te osoby występowały w klubie i nie było przedłożonych przez pozwaną zgłoszeń twórców o naruszeniu ich praw. Należy odróżnić bezwzględne prawo autorskie przysługujące twórcom, od prawa do artystycznego wykonania (art. 85 i nast. u.p.a.p.p.), przy czym prawa artysty – wykonawcy nie mogą naruszać praw autorskich do wykonywanego utworu (art. 88 u.p.a.p.p.). Za skutki korzystania z utworu na polu: publiczne wykonanie, odpowiada również ten, kto doprowadza do upublicznienia wykonania, jeśli celem jego działania jest umożliwienie rozpowszechniania utworów na tym polu eksploatacji, a taki niewątpliwie jest cel pozwanej jako współorganizatora występów muzyków czy koncertów, umożliwiających wykonanie utworów przez artystów wykonawców. twierdzenia więc dotyczące improwizacji jazzowych nie są wystarczające do zwolnienia od odpowiedzialności. W tym też kontekście zasadnie Sąd Okręgowy uznał konieczność zobowiązania do złożenia informacji . Prawo żądania informacji wynika z art. 80 ust. 1 pkt 2 stawy o pr. aut. Nie ma ono charakteru zabezpieczenia dowodu lecz jest samoistnym roszczeniem. Przedmiotem żądania mogła być więc zarówno informacja, jak i wydanie określonych dokumentów (por. Markiewicz Ryszard (red.), Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [w:] Ustawy autorskie. Komentarze. Tom

II Opublikowano: WKP 2021). Sąd Apelacyjny dostrzega, że w tym wypadku roszczenie którego zakres ograniczono za okres od października 2012 do czerwca 2015r. nie ma już istotnego znaczenia dla ewentualnych roszczeń pomiędzy stronami. Ewentualne bowiem, skutki braku informacji mającej znaczenie dla rozdziału kwot pomiędzy twórców zostały skompensowane karami umownymi. Sposób zaś dochodzenia za okres późniejszy odrywał się od rzeczywistej szkody. Należy jednak podkreślić, że w orzecznictwie na grancie poprzednio obowiązującego art. 105 prawa autorskiego uznawano, że roszczenie to może uzasadniać także potrzeba kontroli w oderwaniu od postępowania związanego z naruszeniem i może także służyć jedynie do kontroli danych, które zostały wcześniej dobrowolnie przekazane, lub do dokonania podziału świadczeń pomiędzy uprawnionymi (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r. IV CSK 464/13 OSNC 2015/1/13 i powołane tamże uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2009 r., III CZP 57/09, i z dnia 26 października 2011 r., III CZP 61/11, OSNC 2012, nr 4, poz. 46, oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CSK 30/11, nie publ., z dnia 27 czerwca 2013 r., I CSK 617/12, OSNC-ZD 2012, nr D, poz. 62 i z dnia 27 września 2013 r., I CSK 696/12, OSNC 2014, nr 6, poz. 66). Stanowisko to należy także podzielić przy uwzględnieniu, aktualnej regulacji. Udzielenie danych ilości osób wykazu utworów oraz danych dotyczących umów i profitów może służyć także celom przyszłym tj określeniu wysokości stawek przy uwzględnieniu skali sieci dystrybucji w rozumieniu dyrektywy 2004/48/WE w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej jak i też identyfikacji wszelkich stron trzecich zaangażowanych w naruszenie.

Sąd Apelacyjny podziela też stanowisko Sądu Okręgowego, że pozwana powinna uiścić dwukrotność wynagrodzenia jakie powinno zostać uiszczone gdyby pozwany zawarł odpowiednią umowę w zakresie dokonanego naruszenia, i to nawet wyliczonego według stawek obowiązujących w chwili dochodzenia naprawienia szkody (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2004 r., III CK 90/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 66, oraz nie publikowane z dnia 29 listopada 2006 r., II CSK 245/06, z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 321/07, z dnia 25 listopada 2009 r., II CSK 259/09, z dnia 8 lutego 2012 r., V CSK 56/11). Stawki więc wynikające z wcześniej zawartej umowy nie mają znaczenia w odniesieniu do lokalu w piwnicy i to nawet jeżeli umowa dotycząca lokalu na parterze nie byłaby skutecznie wypowiedziana (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2004 r., III CK 366/03, OSNC 2005, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 9 października 2014 r., I CSK 563/13 LEX nr 1573966). Należy podkreślić, że stawki wynikające z projektu aneksu przygotowanego przez stronę powodowa nie mogą być determinować wysokości roszczenia skoro po pierwsze pozwana aneksu nie podpisała a po drugie projekt ten nie uwzględniał organizowanych koncertów, za które należy uiszczać dodatkową stawkę według ilości koncertów. Jeżeli więc według zeznań D. w piwnicy jest około 70 miejsc siedzących a na parterze również (a przy otwarciu było 78) to naliczenie stawki 228, 67zł za okres od marca 2014 do czerwca 2016r.r. nie krzywdzi pozwanej przy uwzględnieniu stawek wynagrodzeń dla grupy A za dotwarzanie dźwięków z nośników w klubie w K. (k.101/2) . Łącznie bowiem w obu lokalach jest 139 miejsc. Jeżeli zmienne stawki rosły i były możliwe do uzyskania w obrocie, to Sąd powinien uwzględnić takie powództwo (por. Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017 Sygn. akt I CSK 100/16 LEX nr 23001680). Nie budzi więc zastrzeżeń wyliczenie na kwoty 332, 24 zł miesięcznie od lipca 2015r. do lutego 2017 co daje łącznie 20.607, 04 zł i dalej od marca 2017e do września 2018r. co daje kwotę 12.625,12zł. Ponadto wobec wykorzystywania w okresie od września 2015r. do grudnia 2016r. poprzez (...) utworów zagranicznych twórców podczas 9 koncertów strona powodowa zasadnie naliczyła łącznie 2700 zł tj. 2x1350 zł (150 zł x9) za koncerty w okresie do dnia 28 lutego 2017 r. a następnie 78.900 zł tj 2x 39 450 zł za 263 koncerty od marca 2017r. do września 2018r. Należy dodać, że dochodzenie roszczeń z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b pr. aut. nie wymaga wykazania zawinienia (wystarczające jest wykazanie bezprawności por. wyrok Sądu Najwyższy z dnia 16 lutego 2017 r. I CSK 100/16 LEX nr 2300168).

Treść §6 ust. 5i 6 umowy (k19) jednoznacznie wskazywała na obowiązek dostarczenia wykazu wykorzystywanych utworów w cyklach miesięcznych za wykorzystywanie utworów przez muzyka (muzyków w lokalu). Obowiązek ten dotyczył także innych pól wykonywania utworów. Mimo, że w lokalu puszczano nagrania obrazów z koncertów S., the D., (...), (...) N. (...) (J. S., S. S., B. P.), S. R., C. B. (...), R. C., B. W., B. W. i innych (protokoły (...)) , co już nie było objęte licencją na odtwarzanie dźwięku, sprawozdania także i w tym zakresie nie były składane, ponadto puszczenie muzyki odbywało się także w piwnicy (k 47). Obowiązek więc złożenia sprawozdań był więc aktualny i to nawet niezależnie od obowiązku wynikającego z umowy. W odniesieniu do koncertów takiego postanowienia wprost do umowy nie wprowadzono albowiem pozwana we wniosku o zawarcie umowy takiego pola eksploatacji utworów

chronionych nie wskazała. Obowiązek wykorzystania utworów podczas występów muzyków był obwarowany karą umowną w wysokości 105 zł. Jak zaś wyżej wskazano improwizacje nie zwalniają od przestrzegania praw twórcy pierwotnego, stąd prawidłowo naliczono karę umowną za okres od sierpnia 2012 do czerwca 2015r. w wysokości 3.465zł. Biorąc zaś pod uwagę, że wykorzystanie utworów dokonywano na szerszym polu eksploatacji to także i w tym zakresie na pozwanej ciąży ustawowy obowiązek informacyjny z art. 80 ust. 1 pkt 2 i 3 prawa autorskiego. Mimo wezwań pozwana nie złożyła odpowiedniej informacji.

Sąd Apelacyjny w całości podziela także rozważania Sądu Okręgowego w zakresie oceny legitymacji czynnej strony powodowej.

W konsekwencji apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.), w zw. z art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1090). Jakkolwiek zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przekazania niektórym sądom apelacyjnym rozpoznawania spraw własności intelektualnej z własności lub części obszarów własności innych sądów apelacyjnych (Dz.U.2020.1151) sprawy z zakresu własności intelektualnej z części obszaru własności Sądu Apelacyjnego w Krakowie obejmującej obszar własności sądów okręgowych w Krakowie zostały przekazane Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu, to jednak z uwagi na stan zaawansowania postępowania odwoławczego uznano celowość rozpoznania sprawy przez tut. Sąd

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i przy zastosowaniu §2 pkt 6 i §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r. poz. 265).

SSA Sławomir Jamróg